

WZÓR SYLABUSA W SZKOLE DOKTORSKIEJ NA UPJPII

I. Dane wypełniane przez jednostkę prowadzącą studia na podstawie zatwierdzonych planów studiów

Jednostka prowadząca: Szkoła Doktorska na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie

Dyscyplina: Nauki teologiczne

Nazwa przedmiotu w j. polskim (Nazwa w j. angielskim)* – ew. forma zajęć

zgodnie z wykazem przedmiotów dla danego kierunku studiów lub specjalności

Metodologia nauk teologicznych

*Nazwa szczegółowa przedmiotu w j. polskim (Nazwa w j. angielskim)

dla przedmiotów obieralnych

Kod przedmiotu pozostawić puste

Język PL

Typ przedmiotu

przedmiot kształcenia ogólnego, podstawowy, itd.

Przedmiot obieralny (tak/nie)

szczegółowy przedmiot podlegający wyborowi przez doktoranta w ramach przedmiotu np. „Seminarium z teologii fundamentalnej” w ramach przedmiotu „Seminarium”

Przedmiot obowiązkowy dla doktorantów teologii, obieralny dla doktorantów pozostałych dyscyplin

Rok studiów, semestr rok I, semestr letni

Wymiar (liczba godzin i rodzaj zajęć) 30 godz. Wykład

Punkty ECTS 2

Forma zaliczenia Zaliczenie z oceną

Prowadzący

ks. prof. dr hab. Arkadiusz Baron

Koordynator sylabusa

ks. prof. dr hab. Arkadiusz Baron

II. Dane wypełniane przez koordynatora sylabusa (prezentowane również na stronie internetowej UPJPII)

Wymagania wstępne:

(zakres wiadomości / umiejętności / kompetencji, jakie powinien już posiadać doktorant przed rozpoczęciem nauki przedmiotu, a także specyfikacja innych przedmiotów lub programów, które należy zaliczyć wcześniej)

Słuchacz powinien posiadać podstawowe wiadomości dotyczące nauki, zwłaszcza nauk związanych z historią, filozofią i humanistyką, w zakresie wymagań studiów magisterskich.

Cele:

(krótka charakterystyka tego, co powinno być osiągnięte u słuchaczy)

Słuchacz zapozna się z metodami teologicznymi stosowanymi od czasów starożytnych do najnowszych współczesnych teorii badawczych w teologii ze specjalnym uwzględnieniem stosowania w teologii metod stosowanych przez historyków i filozofów

Treści kształcenia:

(zwięzły opis treści merytorycznych przedmiotu pozwalający określić jego zakres tematyczny oraz hasłowa tematyka zajęć z uwzględnieniem ich przełożenia na zamierzone efekty kształcenia)

- T_1. Problemy metody w uprawianiu nauk humanistycznych i innych
- T_2. Teologia jako nauka interdyscyplinarna
- T_3. Podstawowe zasady hermeneutyczne badania tekstu
- T_4. Badania historyczne (przedmiot badań, metody i narzędzia)
- T_5. Badania literackie (przedmiot badań, metody i narzędzia)
- T_6. Badania filozoficzne (przedmiot badań, metody i narzędzia)
- T_7. Badania teologiczne (wyróżnienie przedmiotu badań, metody i narzędzi)
- T_8. Czynniki cywilizacyjny w humanistyce: *semitas, graecitas, latinitas*
- T_9. Metody teologiczne w starożytności chrześcijańskiej (judeochrześcijaństwo, Ireneusz z Lyonu).
- T_10. Metody teologiczne w starożytności chrześcijańskiej (Orygenes, Augustyn).
- T_11. Metody średniowieczne i nowożytne (Bonawentura; Tomasz; Marcin Luter; Melchior Cano)
- T_12. Manualistyczny model teologii w XIX wieku, szkoła mediolańska
- T_13. Metoda B. Lonergana, K. Rahnera, H.U.von Balthasara i J. Ratzingera
- T_14. Rozwój dyskursu naukowego
- T_15. Częste błędy popełniane w trakcie pisania pracy naukowej z teologii

Efekty uczenia się:

(opis stanu wiedzy, zakładanych umiejętności i kompetencji, jakie doktorant nabywa w wyniku zaliczenia przedmiotu, z użyciem „active verbs”)

WIEDZA – w wyniku przeprowadzonych zajęć doktorant: *charakteryzuje, definiuje, dobiera, formułuje, identyfikuje, nazywa, objaśnia, odtwarza, opisuje, podsumowuje, proponuje, rozpoznaje, rozróżnia, tłumaczy, wskazuje, wybiera, wylicza, wymienia ...*

UMIĘJĘTNOŚCI – w wyniku przeprowadzonych zajęć doktorant: *analizuje, decyduje, dobiera, eksploatuje, formułuje, inicjuje, interpretuje, kalkuluje, kontroluje, koordynuje, wykorzystuje, łączy, montuje, nakreśla, oblicza, obsługuje, ocenia, opracowuje, organizuje, planuje, podejmuje, porządkuje, posługuje się, postępuje, prezentuje, projektuje, prowadzi, przeprowadza, przygotowuje, rozwiązuje, rozwija, krytykuje, sporządza, stosuje, strukturyzuje, szacuje, tworzy, użytkuje, wdraża, weryfikuje, współpracuje, wykonuje, wykorzystuje, wyszukuje, zatwierdza...*

KOMPETENCJE SPOŁECZNE (POSTAWY) – w wyniku przeprowadzonych zajęć doktorant nabędzie następujące postawy: *aktywna postawa w/do, chętny do, dbały o, kreatywny, otwarty na, postępuje zgodnie z, postępuje zgodnie z zasadami etyki, postrzega relacje, ma świadomość, wrażliwy na, wyraża oceny, zdeterminowany, zdolny do, zorientowany na...*

- E_1. Zdolność samodzielnego opracowania metody badawczej w zależności od badanych źródeł i aspektu badań w oparciu o poznane ich kryteria
- E_2. Zdolność wieloaspektowej analizy pojedynczego źródła
- E_3. Zdolność dostrzegania mieszania metod i narzędzi badawczych różnych dyscyplin humanistycznych, określenia błędów i oceny ich negatywnych konsekwencji
- E_4. Rozumie interdyscyplinarność teologii i poprawnie posługuje się z osiągnięć innych nauk (zwłaszcza historii, filozofii i krytyki tekstu),
- E_5. Poprawnie formułuje problemy badawcze i ich aktualny *status quaestionis*.
- E_6. Opracowuje właściwą metodę naukową dla realizacji własnego projektu

Metody i narzędzia dydaktyczne:

(planowane formy/działania/narzędzia/metody nauczania służące osiągnięciu przez doktoranta zamierzonych efektów kształcenia)

- M_1. Wykład w formie prezentacji medialnej
- M_2. Wykład z rozdaniem omawianych materiałów
- M_3. Wykład w formie dyskusji i wzajemnych pytań
- M_4. Lektury obowiązkowe dotyczące hermeneutyki teologicznej i metody teologicznej
- M_5. Lektura krótsza obowiązkowa do wyboru w zależności od dyscypliny, z której doktorant podjął studia
- M_6. Lektury uzupełniające dotyczące metody w różnych dyscyplinach teologicznych

Sposoby sprawdzania i warunki zaliczenia:

(dokładny opis metod i kryteria oceny pracy doktoranta sprawdzających osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w ramach danego przedmiotu, z uwzględnieniem takich elementów jak forma, czas trwania, kalendarz (okres, częstotliwość),

a także terminy zapisów na egzaminy i sesji egzaminacyjnych (także terminy odbiegające od regulaminowych). Do najbardziej popularnych form pomiaru / oceny pracy doktoranta należą: egzaminy ustne lub pisemne, eseje / wypracowania, dysertacje, prace semestralne / roczne / dyplomowe, projekty i ćwiczenia praktyczne, praktyki, ocenianie ciągle)

W_1. Zaliczenie pisemne lektury obowiązkowej (do końca października podczas dyżuru: 5 pytań po 20 pkt – do zaliczenia min. 60 pkt)

W_2. Zaliczenie ustne lektury do wyboru (do końca listopada podczas dyżuru: 5 pytań po 20 pkt – do zaliczenia min. 60 pkt)

W_3. Sporządzenie projektu metody zastosowanej w swojej pracy badawczej i wysłanie do na adres mailowy wykładowcy do końca grudnia (ocena w mailu zwrotnym: projekt „zal.” lub „nie zal.”; projekt „nie zal” należy poprawić do 24 stycznia 2020 r.)

W_4. Pisemny egzamin z materiału teoretycznego przekazanego w czasie wykładów i poznanego z lektur (po zakończeniu wykładów: 10 pytań po max. 10 pkt.: ocena w zależności od zdobytych punktów:

60-74,99 pkt – dostateczny	>70 pkt – plus dostateczny
75-89, 99 pkt – dobry	> 85 pkt – plus dobry
90-95,99 pkt – bardzo dobry	96-100 pkt – bardzo dobry - celujący)

Lektury podstawowe:

(wykaz lektur obowiązkowych, których znajomość jest warunkiem zaliczenia przedmiotu)

Autor, Tytuł, miejsce i rok wydania.

1. Jared Wicks, *Wprowadzenie do metody teologicznej*, tłum. J. Ożóg, Kraków 1995, s. 9-86 (lektura obowiązkowa dla wszystkich uczestników wykładu).
2. Werner G. Jeanrond, *Hermeneutyka teologiczna*, tłum. M. Borowska, Kraków 1999, s. 13-59. 99-216 (lektura obowiązkowa dla wszystkich uczestników wykładu).
3. Arkadiusz Baron, Neoplatonizm a chrześcijaństwo w pierwszych wiekach, w: *Wczesne chrześcijaństwo a religie*, red. Ireneusz Ledwoń OFM, ks. Mariusz Szram, Lublin 2012, s. 425-454 (lektura obowiązkowa dla teologów zajmujących się teologią starożytną i dla filozofów).
4. Andrzej Perzyński, *Metoda teologiczna według Szkoły Mediolańskiej*, Warszawa 2006 (lektura obowiązkowa dla teologów zajmujących się teologią nowożytną i współczesną).
3. Józef Majka, *Metodologia nauk teologicznych*, Wrocław 1995, s. 325-413 (lektura obowiązkowa dla doktorantów teologii praktycznej).
4. *Vademecum historia starożytnej Grecji i Rzymu*, pod red. Ewy Wipszyckiej, t. 1, Warszawa 1985, s. 39-56. 127-151. 305-340 (lektura obowiązkowa dla historyków).
5. John Hospers, *Wprowadzenie do analizy filozoficznej*, Fundacja Aletheia, Warszawa 2001, s. 335-410 (lektura obowiązkowa dla doktorantów filozofii).
6. Heinrich Lausberg, *Retoryka literacka. Podstawy wiedzy o literaturze*, tłum. Albert Gorzowski, Bydgoszcz: Homini 2002 (lektura obowiązkowa dla doktorantów nauk o mediach i społeczeństwie).
7. John M. Kelly, *A Short History of Western Legal Theory*, Oxford 1992, wyd. polskie: *Historia zachodniej teorii prawa*, tłum. D. Pietrzyk-Reeves i inni, Kraków 2006, s. 21-134 (lektura obowiązkowa dla doktorantów teologii w zakresie prawa kanonicznego).

Lektury uzupełniające:

(wykaz lektur uzupełniających i innych materiałów zalecanych doktorantom podejmującym naukę przedmiotu)

Autor, Tytuł, miejsce i rok wydania.

1. Cipriano Vagaggini, *Teologia. Pluralizm teologiczny*, tłum. Jacek Partyka, Wyd. Homini, Kraków 2005.
2. Prosper Grech, *Ermeneutica e Teologia biblica*, Roma 1986.
3. Jerzy Apanowicz, *Metodologia ogólna*, Gdynia 2002.
4. Hans Eberhard Mayer, *Historia wypraw krzyżowych*, tłum. Tadeusz Zatorski, Kraków 2008.
5. Roland Meynet, *Wprowadzenie do hebrajskiej retoryki biblijnej*, Kraków 2001, s. 5-22.
6. Arkadiusz Baron, *Głoszenie Chrystusa i jego recepcja w starożytności i dziś w aspekcie przepowiadanej treści*, w: *Głoszenie Pana Jezusa Chrystusa. Treść przepowiadania*, red. Henryk Sławiński, Kraków 2017, Ancilla Verbi 4, tylko s. 101-116.

7. Arkadiusz Baron, *Greek Models of Life up to Plato's Philosophy and its Influence on the Christian Life in the Early Church*, w: *Theological Research* 3 (2015) s. 5-24.
8. Arkadiusz Baron, *The Influence of Aristotelianism, Epicureanism, Cynicism, and Stoicism on Human Life in the Early Church*, w: *Theological Research* 3 (2015) s. 25-42.
9. Bernard J. F. Lonergan, *Method In Theology*, Londyn & New York 1972; wyd. polskie: *Metoda w teologii*, tłum. A. Bronk, Warszawa 1976.
10. Czesław Bartnik, *Fakt historyczny w teologii chrześcijańskiej*, *Roczniki Teologiczno-Kanoniczne* 33 (1976) z. 2, s. 5-17.
11. Jean Daniélou, *Teologia judeochrześcijańska*, tłum. St. Basista, Kraków 2002.
12. Manlio Simonetti, *Między dosłownością a alegorią*, tłum. T. Skibiński, Kraków 2000, s. 8-62 (Żydzi i Grecy między liberalizmem i alegoryzmem).
13. Christoph Dohmen, Günter Stemberger, *Hermeneutyka Biblii Żydowskiej i Starego Testamentu*, tłum. M. Szczepaniak, Kraków 2008, s. 63-74 (Czy Biblia jest możliwa do przetłumaczenia?); s. 105-132 (Reguły interpretacji); s. 182-196 (Kanon ST); s. 204-217 (Wieloraki sens Pisma).
14. Henryk Paprocki, *Misterium Eucharystii*, Kraków 2010, s. 52-91 (Pochodzenie greckich liturgii eucharystycznych).

Uwagi:

III. Dane wypełniane przez koordynatora sylabusa (tylko do dokumentacji)

Obciążenie DOKTORANTA pracą:

(całkowity nakład pracy doktoranta potrzebny do osiągnięcia efektów w godzinach oraz punktach ECTS (1 pkt ECTS odpowiada 25–30 godzin pracy doktoranta z udziałem nauczyciela oraz bez udziału nauczyciela))

<u>Forma aktywności doktoranta</u>	<u>Średnia liczba godzin pracy doktoranta</u>
Godziny kontaktowe wynikające z planu	30 godzin
Pozostałe godziny kontaktowe	1 godzin
Praca własna doktoranta	30 godzin
<u>Razem</u>	<u>61 godzin</u>

Podpis koordynatora sylabusa

Podpis prowadzącego